

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Πρωτ. ΤΕΛ VII 39/197

^{Α'}
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΙΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Σει. 1969/7-3-1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομόπολις) *Ζαρκεζέικα*...
(παιλιότερον ὄνομα: *Γιάεζια*...), Ἐπαρχίας *Ναυπλίου*,
Νομοῦ *Αργολίδος*.....
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Καυαρί-*
μοῦ Σπυρίδων... ἐπάγγελμα *διδάσκων*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Ζαρκεζέικα - Ναυπλίου*.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ξεταζόμενον τόπον... *5*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Γεωργίου Γεωργιάδου*.....
.....
ἡλικία... *70*... γραμματικαὶ γνώσεις *ὀλίγα*.....
.....
τόπος καταγωγῆς *Καρκεζέικα*
Ναυπλίου.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρῶντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; *σ. κρ. αἰ. ἐνηλλάσσοντο κατὰ*
χρονικὴν διαστήματα.....
Ἐπὶ ἕκαστῳ αὐτῶν χωριστὰ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα;
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
εἰς φυσικὰ πρόσωπα.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; *ὄχι. Αἰσάνεμαι. Τέκνα καὶ τὴν Χορμυζήνην*
Πρωκ. ἐξ. καὶ Τέκνα τῶν.....

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολοῦνται μόνον εἰς τήν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ;

εἰς ἀμφοτέρας

2) Οἱ τεχνίται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καί εἰς τήν γεωργίαν ;

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καί ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μέ δλόκληρον τήν οἰκογένειάν των ;

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-
κατόροι κλπ.) Ποία ἦτο ἡ κοινωνική των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ;

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καί γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομισθίον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καί αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροί) κλπ. ;

δ'. 1) Πώς ελιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλαμῆς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...
 τὰ χωράφια ελιπαίνοντο με ζωϊκὴν κόπρον, βοῶν κίμων βοάτων καὶ κλόων.

2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
 1945

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ἀπὸ τὸ 1945 χρῆσιμο-
 παιεῖται τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ μηχαναὶ ἀπὸ τὸ 1955

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μόνωτερο, δίφτερο κλπ.).
 Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖται (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
 Ποῖος κατεσκευάσθη τὸ ἄροτρον τούτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἢ προμήθεια αὐτοῦ; ἐχρησιμοποιεῖται καὶ πᾶσι χωρῶσι τῆς ἐπαύριον
 εἰδηροῦν ἄροτρον, δίφτερο γιὰ τὰς πλαγιὰς καὶ με-
 νώτερο γιὰ τὰς πεδιάδας. Προμήθεια ἀπὸ Παιζιδίων.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1.....	4.....	7.....	10.....
2.....	5.....	8.....	
3.....	6.....	9.....	

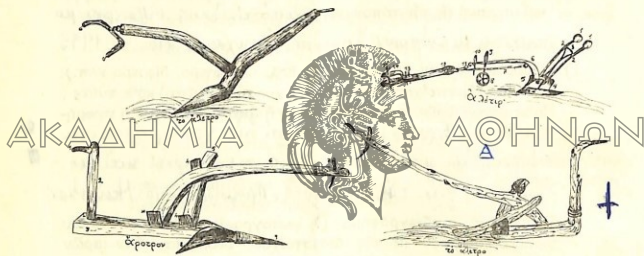

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) .. 1945
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ .. 1955

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ .. 1950

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *Ἐδ. ξύλιν. ἀρ. ἀροτρον. ἔα. μακρυβύκιον. σ. ἴδιαι. σ. κἀταίμοι.*

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. 6. 11.
 2. 7. 12.
 3. 8. 13.
 4. 9. 14.
 5. 10. 15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άριθμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τήν άροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καί τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφῆσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καί σημειώσατε τήν χρήσιν ἐκάστου.

Τὸ ὕνι ἔπ. το. αὐτὸ δι' ὅλα τὰ χωράφια.....

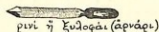
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου; Παράλληληστίσιδος με τριπλῆ καὶ διαιτημασιν.....

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατέσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ἐκ σιδήρου.

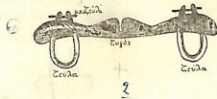
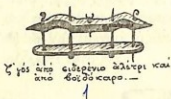
- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τήν κατασκευὴν καί ἐπιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, άρίδι, άρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

ἄβαν., σ.ε.ε.π.ά.β.νι., π.ρ.ι.ο.νι., κ.ρ.ι.δ.ι., ά.ρ.τ.ά.ρ.ι., τ.θ.ε.μ.ο.ν.ρ.ι.

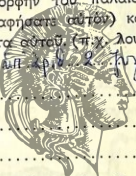
- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἥμιονος, ὄνος. *Ἐχρησιμοποιοῦνταν τὰ βοῦν, ἵππων, ἥμιονος καὶ νῦν ἵπποι καὶ ἥμιονοι.*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *... δύο ζῶα*

- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *... καὶ τὸ ζευγάρισμα τῶν ζῶων ἦτο ἀναγκαῖος ὁ ζυγός.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτόν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λουῖρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.) *ὡς ὁ ἀπὸ ἀριστερῆς ἡμῶν μετὰ τὴν ἀνομομαθίαν*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΕΛΦΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγόν (πολλαχοῦ: λουῖρα, κουλλούρι), προσδέεται δὲ εἰς αὐτόν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν.) *... ἡ ἀν. χ. σ. ρ. ι.*

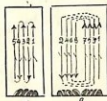
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου;

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλάκας (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α);

μέτρησι μετρησι... εἰς... ..

ἢ ὄργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὄργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὄργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριάς, ντάμιες, σιασιές, μεσοβράδες κ.λ.π.); ἢ ὅπως αὐτὸ ὄργωμα ἐγίνετο καὶ γινάσκω

λαρίδα εἰς λαρίδας, ὡς διαμαρτυρεῖται ἐπιγραφή -

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαρίς (ἢ σποριά); μετὰ αὐλακίαν; ἢ ὅπως αὐτὴ χωρίζεται μετὰ αὐλακίαν.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μετὰ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιητῆται ἄροτρον;

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὄργωματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑπό: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Εἰς ποῖα ὄργωματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (ὄργωματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὄργωματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά, π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν γίνονται ἐν ὄργωμα τὸ δέπτο ὀνομαζέται γύρισμα.*

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπὸ τῆσθε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ἐν ὄργωμα κατὰ τὴν ἀνατολήν καὶ ἐξέως τῆς

ἕως τῆς 6 β. π. μ. καὶ πρὸς τὴν ἄκρην.

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῆ ἄσπορτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρονάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῆ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. . . .

ἐν ἑτῶς.

4) Πόσα ὄργωματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *ἐν ὄργωμα τῶν Μαρτίως.*

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *τὰ χριμβιμπισι - ἀνίκια. μεύη. ἔν. κ. ὁ. μαν. βία. μαί. γ. ποδίαι ἔξ. ὑφάσματα.*

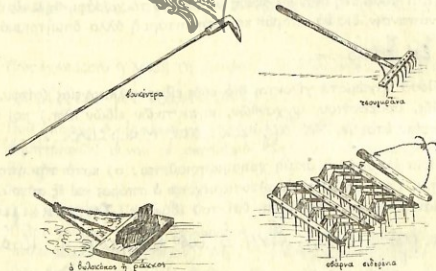
β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ά. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ή τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἄλλει-
 ψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
 τοῦ βουκέντρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; Μ.ε. ἄλλο γοειδῆ εἰδηρᾶν
 ράβδον. ε. διὰ τὴν τοποθετικὴν εἰς τὸ ἄκρον τοῦ βου-
 κέντρον.....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
 σμα, διβόλισμα); Μ.ε. τὸ ὄργωμα γινέται ἐν βόρειοις
 .. μὲ σβάρνισμα.....

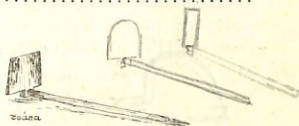
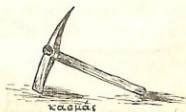
3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα,
 τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων
 περιγραφῆ ἑκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
 διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
 διάσματὰ τινῶν ἐκ τούτων);

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
 που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπια κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν). Χρυσί-
μοπολιτικῆς ἢ. Φωκίας, Ἐμαρμας καὶ τὰ Ξυλάρι...
.....
.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν
ὁ ἑμπεδοκλής.....
.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
ρὰν ὄσπριων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
εἴδους.....
.....

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. ἑκκαλλιέργειαν.....
ἐκ ρόβης, σάνων, πακρίων καὶ καλλιέργειαν..... διὰ βοῦν
τὰ πεδινὰ χωράφια.....
.....

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
λων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφρτεῦοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς)
καὶ ἄλλως.....
.....

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

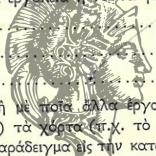
- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.), Πικλιότερον. κ.κ.
 ἑθερῶν. ἀνὰ μ. καὶ ρυθμιζομένων. ἐθερίζονται με.
 ὀδοντωτῶ. ὀδ. π. κ. κ. ...

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζονται (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). με. κ. κ. 66 88.

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). με. κ. κ. 66 88.
 ἢ τὸ ὀδοντωτῶ. κ. κ.

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;
 με. κ. κ. 66 88.

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται άγκαλιές... χίμρο-βύχλ

γ. Οί θερισταί.

1) Ποίοι θερίζουν : άνδρες και γυναίκες ; Υπήρχον (ή υπάρχουν)
 θερισταί, οί όποιοί ήρχοντο ώς επαγγελματία δι' αυτόν τόν
 σκοπόν από άλλον τόπον και ποίον ; Άνδρες και γυναί-
και Υπήρχον θερισταί οί όποιοί ήρχοντο και
των άνδρων και των γυναικών. Τόσημεριό

2) Πώς ήμείβοντο ούτοι με ήμερομίσθιον (μεροκάματο) ή κατ'
 άποκοπήν (έξκοπήν). Ποία ήτο ή άμοιβή εις χρέμα ή εις
 είδος ; Τό ήμερομίσθιον ήτο μετά παροχής φαγητού ή άνευ
 φαγητού ; (Παραθέσατε με τās πληροφορίας και τήν σχετικήν
 εις τόν τόπον σας ονοματολογία). εις είδος 10. διαίτη
εις και 12. και μετά φαγητού

3) Οί άνδρες ή αι γυναίκες έφερόν τι εις τās χείρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ίδια τής άριστερᾶς, κατά τόν θερισμόν ; Επίσης κατά
 τήν έναρξιν τής εργασίας τήν πρώτην ήμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εις τήν μέσην τοῦ σώματος διά να μη αισθάνωνται
 κόπωσην (δηλ. να μη πονή ή μέση των) ; εισ χείρας και
εις χείρας γρά. ναί. άκνην κινετα. ε. βα. φα. φα. φα.
π. λ. και

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΧΙΝΩΝ

4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται), προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; *ἔδιδετο π.ρ.ο.β.α.χ.ῆ. αἴ. π.ρ.ε.σ. τῶν. ἀπ.μέ.ρ.α.ν. ἡ. ἔ.β.δ.ο.μ.α.ρ.ε.δ.α.ς.*

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *Ἦ.π.λ.ρ.κ.ι. τ.δ. δ.ρ.α.τ.α.π.α.κ.ι. μ.ο.ν. κ.α.ι. ἠ.λ.ω. κ.δ. ρ.ε.ρ.ι.ω. κ.ο.υ. ρ.α. μ.ε.τ.α. κ.ν. ἄ.τ.ι.α.ν. ἡ.κ.α.ω.ι. !. β.ε.ν.τ.ι.α.ν. ε. κ.α.ι. μ.ν.ὸ.μ.α.τ.α. κ.α.ι. κ.α.τ.ι.α.ν. ε. ε.λ.ὸ. δ.τ.ρ.ο.γ.*

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποῦ μένουσιν ἀθέριστοι ; (Εἷς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. *ἔ.β.δ.ο.μ. αἴ. π.ρ.ε.σ. τῶν. ἀπ.μέ.ρ.α.ν. ἡ.κ.α.ω.ι. κ.α.ι. μ.ν.ὸ.μ.α.τ.α. κ.α.ι. κ.α.τ.ι.α.ν. ε. ε.λ.ὸ. δ.τ.ρ.ο.γ.*

Μ.ε. κ.ι.α.ρ.ε. κ.ο.μ.ρ.ε.γ.α.ν.ι. ρ.λ.ι.κ.ο.ν. σ.τ.α.υ.ρ.ὸ.σ. τ.ὸ.ν. δ.η.μ.ῶ.ν. τ.ο.π.ο.θ.ε.τ.ῶ.ν. αἴ. τ.ὰ. δ.ι.μ.ο.ρ.ο.ε.τ.ῆ.ι.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον, πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *τ.ο. δ.ε.μ.α.τ.ι.α.σ.μ.α. σ.τ.α.υ. δ.ε.ν.ε.τ.α. χ.η.ρ.ὸ.β.ε.γ.α. χ.ι.μ.ε.τ.α. ἡ.π.ι.δ.α. ἡ.μ.ε.ρ.α. μ.ε.τ.ὰ. τ.ὸ.ν. θ.ε.ρ.ι.σ.μ.ὸ.ν. ὅ.τ.α.ν. δ.ε.ν. γ.ί.ν.ε.τ.α. χ.η.ρ.ὸ.β.ε.γ.ο. δ.ε.ν.ε.τ.α. ἁ.μ.ε.σ.ω.τ. μ.ε.τ.ὰ. τ.ὸ. δ.ε.ρ.ι.σ.μ.ο.*

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *τὸ φύτευμα...*
τῆς Παιδείας... ἡνίκα μάλα ὠ. ἀρχαῖα... ἐκδήμω
των Μαιρείων...

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν, σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν. *Ἡ ἐξαγωγή ἡνίκα μετ' ἔων... Ἐβλ. Π. Α. ...*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Ἐσυμμερίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκου); Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *ΝΑΙ... Μετ' ἔων...
 μετ' ἔων... καὶ βρώμη... ὅταν πρὶν... ἀπόμνη
 καρπιασθ... ἡπικωνόντα... ὅταν ἔδωκεν... ἔχον... ξηρανθῶν...
 ὡς συνεχῆ... ἔχον... καὶ ἔτοπο... ὅταν... ἀπὸ...
 φήμην...*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ά.). *τὸ πρῶτον ὁ δειπνέμενος ὠ. ἀρχαῖων, μετ' ἔων...
 καὶ μετ' ἔων...*
 (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)
.....
.....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρῶνόντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. *λωνίμα:*

νιφίματω... εἰς τὸ ἀλώνι.....
.....
.....

2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις; εἰς σωρὸν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; *ἄρμανα:*

*μὲ καδὸν φέρεται ὁ κάρπος. τοποθετεῖται... εἰς σωρὸν...
τὸ κάρπος μὲ κάρπος...*.....

3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; *ἀλωμαστὶ... κτλ.*

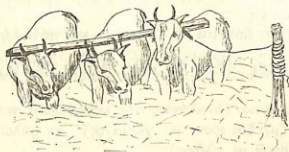
ἀλώνι.....
.....
.....

4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; *τὰ ἀλώνια ματὰ κωμὴν... κτλ.*

εἰς τὸ χωριὸν... κτλ......
.....

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

~~ἢ ἄλλοτε. π. φάρμα καὶ τὸν ἐξωτόδεχον. λυτά. -~~

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσης ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

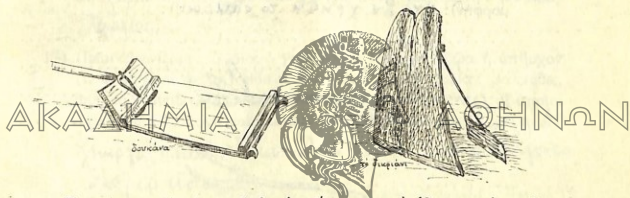
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σταγερὸς, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ αὐτῶν σχέδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχια. Τὸ...

ἐξωτόδεχον. φάρμα. καὶ τὸν ἐξωτόδεχον. λυτά. -
σχ. στήλη. τὰ ἕτεραν. λυράν. τὰν. ἐξωτόδεχον. ἐξωτόδεχον.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνοστύλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶ εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρθᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

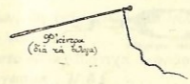

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνια, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) Ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; Ἐχρησιμοποίησε

τὸ ὄργανον ἐν τῇ ἐπισημομένοντα ἐμ. τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης
·φύλαξ·

15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. *M. i. h. β. τρω. ε. f. κ. κ. ν. φ. κ. ε. ρ. α. -*

.....

16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνησθῶν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (Ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

λίμματα

17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἴδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδικὰ ἀλωνιστὰ (Ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τροπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστὰ καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν.

χωρὶς καὶ εἰδικὰ ἀλωνιστὰ σὺ δασφίᾳ ἐλέμετο ἀλακροῦσι

18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

α. χ. λ.

19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

.....

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
 (π.χ. φακίης, ρεβιθιῶν κλπ.). *εἰς τὴν αὐλὴν διὰ ρεβιθίους...*

κοπάνος στρογγύλος

ξύλο καμπυλωτό γὰρ τὸ κοπάτερον
 μικροῦ ἀεροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

τὸ ἀνάκτορον

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
 Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ, μεγάλων
 παραγωγῶν; *ὑπὸ τῶν ἀρσενικῶν ἑταίρων...*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
 στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

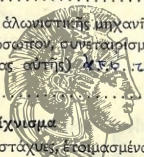
.....

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
 Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; Ν.Α.Ι.

.....

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *Κ.Ε.Σ. τῶν Ἑλλ. 1955.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῦεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... *λειῶμα = δικιργιάνι*

.....

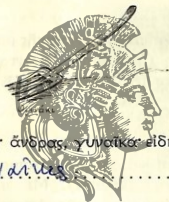
Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
 Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην, καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. (Ὁ ἀχιμιστινὸς)

κατ. σωρ. οὐ. εἰς. ἀχίμησ. ἐπίφυκται.....
.....
.....

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. με. φτυάρι. θρινάκι. και.....
με. φτυάρι. θρινάκι.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίξει) ἄνδρας, γυναῖκας εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
χόνδρες καὶ γυναῖκες.....
.....

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ. (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;
ἐνὶ βελῶν. ὁ καρπὸς ἀποχωρίζεται διὰ μοπανίσματος.....
.....
.....

5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζῶων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο ; πῶς λέγεται ; (Ἐν

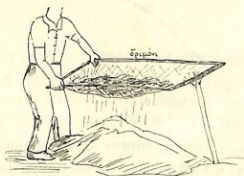
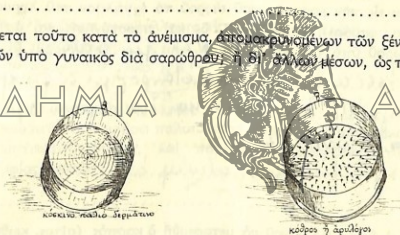
Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἐφοῦ διὰ τοῦ λιχίσματος (ἀνεμίματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; Ἡ δια-
λογή τοῦ καρποῦ γίνεται διὰ τοῦ δριμόνιου.....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνόμενων τῶν ξένων αὐτῶν
ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὄπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δριμόνι, δριμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

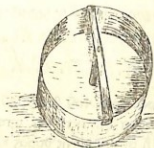
- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῆ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ στάντρος; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργου. *Ν. Α. Λ. Μ. Ε. Φ. Υ. Α. Ρ. Ξ. Δ. Ι. Ν. Ο.*

Σ. Χ. Α. Ρ. Κ. Β. Ε. Ε. Τ. Ο. Δ. Η. Ι. Τ. Η. Δ. Α. Ρ. Ο. Σ. Ε. Ι. Μ. Ι. Ζ. Ο. Γ. Υ. Ε. Ρ. Ι. ...
Ἐν τῇ γωνίᾳ αὐτοῦ ἐν τῷ φτυαρί καὶ ἐν τῷ θρινάκι ἀμφότερα εἶδη
ἔχονται. Σκινπιδ...

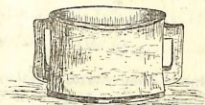
- 8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῆ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). Η. ἀμύδι. ρ.
 ἤρχιστο. ὁ. δαμασκίη. εἰς ὡ. ἑλῶνι. ἔ. μετρωσι. ἐπίστο
 με. ὡ. μίμικτο. χωρητικότη. 11. οὐκός.

μίσθοκις

κούπελοι

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο, **ΝΑΙ**
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, **ΝΑΙ**
- γ) τὸ γυφτιάτικο, **ΝΑΙ**
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ. **ΝΑΙ**

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημοτριάκων (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) καὶ μίμικτο. χωρητικότη. 11. οὐκός.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγροῦς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) ἐν. κα. ἐπ. ἀμ. εἰς μ. ἀ. οὐκός.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρώνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρά τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; εἰς τὸν ἀχυρῶν α. —

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τούτων καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Μ.Σ.Τ.δ.Τ.δ. ἀλώνισμα. —

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται. πρὸς ποῖον σκόπρον καὶ ἐπὶ ποῖον χρένον ; ...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

ἡμερᾶ. πυρᾶς. λαμβάνει. χώραν. κατ' ἔθιμον. κατὰ τὸν. τελευταῖον. κυριακὴν. τῶν. Ἀποκριῶν. —

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

τῶν. ἑσπέραν. τῆς. κυριακῆς. τῆς. τυροφάγου. εἰς. τὴν. πλατείαν. τῶν. χειρῶν. καὶ. εἰς. τὸν. ἀλώνισμα. πύργου. ἐν. τῷ. οὐκίμῳ. —

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν τήν πυράν; παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος;....

Ἐνώ φωτίζα τήν ἀνάπτυξιν. παιδιό καί ήλικιωμέ-
να.. υσανί καί νεκρίδες.....

2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.

Τά κλέπτουν; "Αν ναί, από ποίον μέρος; Τ.Σ. καί Ε.Π.Α.Κ.

ἀπό τήν κτήν. ξυλίσια. ομίλια.....

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Αρχικώς ἔφερον ἀπό τήν οἰκίαν των οἱ διαρρακτεῖ
καί πυρῆ καί ἐν συνεχείᾳ ἐκ ἐκείτων ἀπό τήν
ομίαν ή τῶν φρ. κίτες

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποιαί αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διά κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω γύρω διά τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Χοροί ἀποδοτικῆς γύρω ἀπό τήν πυράν.....

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρᾶς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

.....
.....
.....
.....

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....
.....
.....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ
ΚΑΡΝΑΖΕΥΚΩΝ

ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 25

ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ ΠΡΟΣΤΑΥΝΩΝ ΕΣ
ΝΑ ΠΑΡΑΣΤΗΡΗΘΩΣ
833
13.3.70

Πρὸς

τοὺς κ. ἐπιτρόπους Δημοτικῆς Ἐκπαίδευσης
Νομῆδος Ἑρμοσίδος

εἰς Νομῆδος.

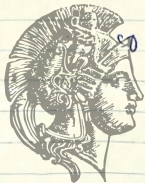
Ἡ προβλήσει ἐρωτηματολογίου
διὰ γραμματῆς ἐργατείας καὶ κατ'
ἔθμον πυρῶν. —

εἰς Ἐπιτροπείαν καὶ 7-3-70.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν καὶ
υποβάλλω ὑμῖν συνημμένως ἐρωτημα-
τολόγιον διὰ γραμματῆς ἐργατείας καὶ
κατ' ἔθμον πυρῶν, εἰς Ἠλιαδικῶν
Ἰδρυμάτων διότι συμπληρωμένον
εἶναι καὶ κατ' ἔθμον. —

Ἐπιτρόπος
Διευθυντὴς καὶ ἀρχεῖος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

~~ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ~~
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ
(εἰς Καρναζεύκων)

0